

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ:

15 / 06 / 2017

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:

Αρχές Οικονομικής Θεωρίας

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΘΕΜΑ Α

A1. α) Σωστό β) Λάθος γ) Λάθος δ) Σωστό ε) Σωστό

A2.

1 → γ 2 → β

ΘΕΜΑ Β

B1. Ανεργία τριβής: Ανεργία τριβής είναι εκείνη η οποία οφείλεται στην αδυναμία της αγοράς εργασίας να απορροφήσει άμεσα άνεργους, παρότι υπάρχουν κενές θέσεις εργασίας, για τις οποίες οι άνεργοι έχουν τα απαραίτητα προσόντα και επαγγελματική εξειδίκευση. Η ανεργία τριβής οφείλεται στην αδυναμία των εργατών να εντοπίζουν αμέσως τις επιχειρήσεις με τις κενές θέσεις και στην αδυναμία των επιχειρήσεων να εντοπίσουν τους άνεργους εργάτες. Επίσης μπορεί να οφείλεται στη γεωγραφική απόσταση μεταξύ της περιοχής όπου υπάρχει ανεργία και αυτής όπου υπάρχουν κενές θέσεις εργασίας. Γενικότερα οφείλεται στην έλλειψη ενός αποτελεσματικού συστήματος πληροφοριών για ύπαρξη ανέργων και επιχειρήσεων με κενές θέσεις εργασίας.

Διαρθρωτική ανεργία: Όταν σε μια οικονομία υπάρχουν άνεργοι και κενές θέσεις εργασίας, αλλά οι άνεργοι δεν μπορούν να απασχοληθούν στις υπάρχουσες κενές θέσεις, επειδή υπάρχει αναντιστοιχία ανάμεσα στα προσόντα και την ειδικευση των ανέργων και σ'αυτά που απαιτούνται για την κάλυψη των κενών θέσεων, η ανεργία αυτή ονομάζεται διαρθρωτική. Για παράδειγμα, είναι δυνατόν σε μια οικονομία να υπάρχει ανεργία μηχανικών και έλλειψη λογιστών, ή να υπάρχει ανεργία για τους βιομηχανικούς εργάτες και έλλειψη ξενοδοχειακών υπαλλήλων. Η διαρθρωτική ανεργία οφείλεται σε τεχνολογικές μεταβολές, οι οποίες δημιουργούν νέα επαγγέλματα και αχρηστεύουν άλλα, και σε αλλαγές στη διάρθρωση της ζήτησης, οι οποίες αυξάνουν τη ζήτηση ορισμένων προϊόντων και ταυτόχρονα μειώνουν τη ζήτηση άλλων. Όπως είναι φανερό, η διαρθρωτική ανεργία δημιουργείται από τη δυσαναλογία προσφοράς και ζήτησης των διάφορων ειδικοτήσεων. Η μείωσή της απαιτεί επανεκπαίδευση των ανέργων, ώστε να αποκτήσουν τις ειδικεύσεις στις οποίες υπάρχει έλλειψη. Διαφορετικά, η διαρθρωτική ανεργία μπορεί να είναι μεγάλης διάρκειας.

Συνέπειες

της

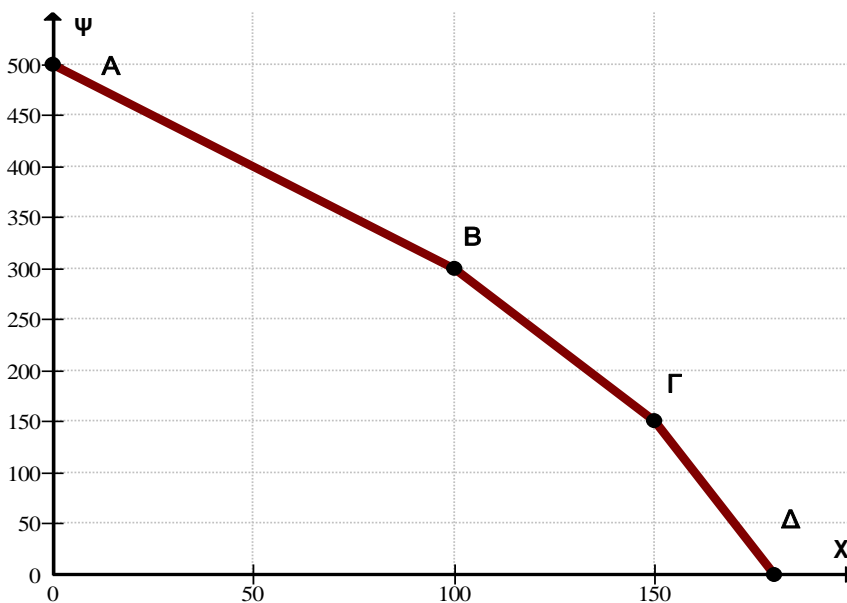
ανεργίας

Η ανεργία έχει τρεις βασικές οικονομικές συνέπειες. Πρώτον: Αποτελεί απώλεια παραγωγικών δυνάμεων, δηλαδή της εργασίας των ανέργων, η οποία θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στην παραγωγική διαδικασία. Δεύτερον: Σημαίνει απώλεια εισοδήματος για τον άνεργο και την οικογένεια του. Τρίτον: Επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό, λόγω της παροχής των επιδομάτων ανεργίας προς τους ανέργους.

Φυσικά οι συνέπειες της ανεργίας είναι ευρύτερες, γιατί η κατάσταση της ανεργίας μπορεί να είναι εξαιρετικά επώδυνη για τον άνεργο και την οικογένεια του αφού, εκτός από την έλλειψη εισοδήματος, μειώνει την κοινωνική του θέση, δημιουργεί προβλήματα αυτοσεβασμού, οικογενειακών τριβών, κ.τ.λ. Με άλλα λόγια, πέρα από τις οικονομικές συνέπειες, η ανεργία δημιουργεί σοβαρά κοινωνικά προβλήματα.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

Γ2.

$$KE_{A \rightarrow B}^x = \frac{\Delta\psi}{\Delta X} = \frac{500 - 300}{100 - 0} = \frac{200}{100} = 2$$

$$KE_{B \rightarrow \Gamma}^x = \frac{\Delta\psi}{\Delta X} = \frac{300 - 150}{150 - 100} = \frac{150}{50} = 3$$

$$KE_{\Gamma \rightarrow \Delta}^x = \frac{\Delta\psi}{\Delta X} = \frac{150 - 0}{180 - 150} = 5$$

Το αύξον κόστος ευκαιρίας είναι η πλέον ρεαλιστική περίπτωση κόστους ευκαιρίας και αυτό συμβαίνει διότι οι συντελεστές παραγωγής δεν είναι εξίσου κατάλληλοι για την

παραγωγή και των αγαθών. Καθώς αυξάνεται η παραγωγή του αγαθού X, αποσπώνται από την παραγωγή του αγαθού Ψ συντελεστές που είναι όλο και λιγότερο κατάλληλοι για την παραγωγή του αγαθού X.

Γ3.

Συνδυασμός Κ

Συνδυασμοί ποσοτήτων	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού X	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού Ψ	ΚΕ _X
A	0	500	
A'	80	Ψ=;	2
B	100	300	

$$ΚΕ_{X_{A \rightarrow A'}} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Leftrightarrow 2 = \frac{500 - \Psi_{A'}}{80 - 0} \Leftrightarrow 160 = 500 - \Psi_{A'} \Leftrightarrow \Psi_{A'} = 340$$

Παρατηρούμε, λοιπόν πως όταν η οικονομία παράγει 80 μονάδες του αγαθού X το μέγιστο της ποσότητας του Ψ που μπορεί να παραχθεί είναι 340 μονάδες, άρα ο συνδυασμός Κ (X=80, Ψ=400) είναι ανέφικτός

Συνδυασμός Λ

Συνδυασμοί ποσοτήτων	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού X	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού Ψ	ΚΕ _X
Γ	150	150	
Γ'	160	Ψ=;	5
Δ	180	0	

$$ΚΕ_{X_{\Gamma \rightarrow \Gamma'}} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Leftrightarrow 5 = \frac{150 - \Psi_{\Gamma'}}{160 - 150} \Leftrightarrow 150 - \Psi_{\Gamma'} = 50 \Leftrightarrow \Psi_{\Gamma'} = 100$$

Παρατηρούμε, λοιπόν πως όταν η οικονομία παράγει 160 μονάδες του αγαθού X το μέγιστο της ποσότητας του Ψ που μπορεί να παραχθεί είναι 100 μονάδες, άρα ο συνδυασμός Λ (X=160, Ψ=50) είναι εφικτός.

Γ4.

Συνδυασμοί ποσοτήτων	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού Χ	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού Ψ	ΚΕ _χ
Β	100	300	
Β´	Χ=;	180	3
Γ	150	150	

$$ΚΕ_{χ_{B \rightarrow B'}} = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Leftrightarrow 3 = \frac{300 - 180}{X_{B'} - 100} \Leftrightarrow 120 = 3X_{B'} - 300 \Leftrightarrow X_{B'} = 140$$

Παρατηρούμε, λοιπόν πως όταν η οικονομία παράγει 180 μονάδες του αγαθού Ψ το μέγιστο της ποσότητας του Χ που μπορεί να παραχθεί είναι 140 μονάδες.

Άρα για να παραχθούν οι πρώτες 180 μονάδες του αγαθού Ψ θα πρέπει να θυσιαστούν 180-140=40 μονάδες του αγαθού Χ

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

Πολίτης Α

Ο φόρος που θα πληρώσει θα είναι:

$$\frac{0}{100} \cdot 10.000 + \frac{10}{100} \cdot 10.000 + \frac{20}{100} \cdot 20.000 + \frac{30}{100} \cdot 10.000 = 0 + 1.000 + 4.000 + 3.000 = 8.000$$

Δ2.

Πολίτης Β

Εισόδημα {σε χρηματικές μονάδες}	Φορολογικός συντελεστής	Φόρος κλιμακίου	Σύνολο Φόρου
0 - 10.000	0%	0	0
10.001 - 20.000	10%	1.000	1.000
20.001 - 40.000	20%	4.000	5.000
40.000 και άνω	30%		

Για τα πρώτα 20.000 ευρώ πληρώνει φόρο 1.000 ευρώ

Για τα υπόλοιπα Χ ευρώ πληρώνει φόρο 1.000 ευρώ

Άρα $X \cdot 20\% = 1.000 \Rightarrow X = 5.000$ ευρώ

Άρα το φορολογητέο εισόδημα του Β είναι $20.000 + 5.000 = 25.000$ ευρώ.

Δ3.α.

	Εισόδημα	Δαπάνη	Φόρος Δαπάνης
Πολίτης Α	50.000	12.000	$10\% \cdot 12.000 = 1.200$
Πολίτης Β	25.000	12.000	$10\% \cdot 12.000 = 1.200$

β.

Ποσοστό φόρου δαπάνης στο εισόδημα του πολίτη Α:

$$\text{ποσοστό φόρου δαπάνης στο εισόδημα} = \frac{\text{Σύνολο φόρου δαπάνης}}{\text{Σύνολο φορολογητέου εισοδήματος}} \cdot 100 = \frac{1.200}{50.000} \cdot 100 = 2,4\%$$

Ποσοστό φόρου δαπάνης στο εισόδημα του πολίτη Β:

$$\text{ποσοστό φόρου δαπάνης στο εισόδημα} = \frac{\text{Σύνολο φόρου δαπάνης}}{\text{Σύνολο φορολογητέου εισοδήματος}} \cdot 100 = \frac{1.200}{25.000} \cdot 100 = 4,8\%$$

γ.

	Εισόδημα	Ποσοστό φόρου δαπάνης στο εισόδημα
Πολίτης Α	50.000	2,4%
Πολίτης Β	25.000	4,8%

Παρατηρούμε ότι για τον πολίτη Α με εισόδημά 50.000 ευρώ, ο φόρος δαπάνης είναι το 2,4% του εισοδήματός του ενώ για τον ο πολίτη Β με εισόδημα 25.000 ευρώ, ο φόρος δαπάνης είναι το 4,8% του εισοδήματός του. Βλέπουμε λοιπόν ότι η αναλογία του φόρου μειώνεται, καθώς αυξάνεται το εισόδημα. Κατά συνέπεια, ο συνολικός φόρος είναι φθίνουσα αναλογία του εισοδήματος άρα ο φόρος αυτός είναι αντίστροφα προοδευτικός και κοινωνικά πιο άδικος.